

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **V. F.**, bytem L. 141, S., zast. JUDr. Petrou Langerovou, Ph.D., advokátkou se sídlem v Olomouci, Schweitzerova 116/28, Olomouc, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze, Na Poříčním právu 376/1, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/2749/13/9S-OLK, ve věci přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo,**

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/2749/13/9S-OLK, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovené zástupkyni **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4.719 Kč, která jí bude vyplacena do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – pobočky v Olomouci ze dne 15. 2. 2013, čj. MPSV-UP/176251/13/AIS-ZDP. Tímto rozhodnutím byl žalobkyni přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo ve výši 140.000 Kč namísto požadovaných 200.000 Kč.

[2] Žalobkyně v žalobě namítala, že při rozhodování žalovaný odůvodnil své rozhodnutí tím, že četnost dopravy neodůvodňuje přiznání nejvyšší částky na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, jelikož četnost dopravy není stoprocentní. Žalovaný bezdůvodně snížil vypočtenou dávku 193.000 Kč o 50.000 Kč. Žalovaný uvádí, že žalobkyně má úspory ve výši 50.000 Kč, příjem 10.517 Kč a životní minimum pro dvě dospělé osoby 5.970 Kč. Žalovaný nepřihlíží k ceně motorového vozidla, které žalobkyně potřebuje, aby mohla být přepravována v motorovém vozidle na elektrickém invalidním vozíku, který musí používat vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení. Žalovaný nepřihlíží ani dalším pomůckám, které žalobkyně používá a musí v motorovém vozidle přepravovat. Četnost dopravy, pokud je požadována ve 100 % dnů v týdnu, je nepřiměřeně tvrdá. Vychází z normativní instrukce č. 17/2012 MPSV čj. 2012/40991 – 23 (příloha). Z této instrukce žalobkyně citovala a uvedla, že četnost dopravy nemá zásadní vliv na výběr vhodného motorového vozidla, ale měla by být jedním z hledisek zákona č. 329/2011 Sb. Důvod „doprava do zaměstnání“ je účelově nastaven s vědomím, že osoba s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem má velmi malou šanci, že najde zaměstnání. Žalobkyně žádala úřad práce v Olomouci o zprostředkování zaměstnání v době od 13. 9. 2004 do 26. 3. 2007 a za tuto dobu jí úřad práce zaměstnání nezprostředkoval, přitom zprostředkování zaměstnání je jednou z jeho hlavních činností. Doprava do školy, resp. do zařízení sociálních služeb je směřována převážně pro osoby nižšího věku, osoby vyššího věku jsou tímto diskriminovány podle § 2 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb. Instrukce znevýhodňuje osoby, které vedou svou domácnost a motorové vozidlo je pro ně jednou z důležitých pomůcek, které jim to umožňují. Když žalovaný snížil vypočtenou dávku 193.000 Kč o 50.000 Kč, žalobkyně požadovala telefonicky vysvětlení zaměstnankyně žalovaného, ta sdělila, že se jedná o 50 % příspěvku poskytnutého na motorové vozidlo, které v současné době žalobkyně používá. Příspěvek na toto vozidlo byl poskytnut rozhodnutím ze dne 27. 11. 2007 podle § 35 vyhlášky č. 182/1991 Sb. Zákon č. 329/2011 Sb. nikde nestanovil, že se snižuje příspěvek na motorové vozidlo, pokud již byl dříve poskytnut. Žalovaný uvedl, že žalobkyně má úspory ve výši 50.000 Kč, skutečná výše, kterou žalobkyně měla a uvedla v žádosti o příspěvek, byl 20.000 Kč. Žalovaný usuzoval, že výše příspěvku je odpovídající příjmu 10.517 Kč pro dvě dospělé osoby, když životní minimum je 5.970 Kč, s náklady na bydlení však nepočítá. Pokud však stanoví výši příspěvku pro osobu zdravotně znevýhodněnou, která se dopravuje do zaměstnání každodenně, může podle normativní instrukce poskytnout příspěvek vyšší, přestože pracující osoba má

příjmy určitě vyšší než osoba nepracující. Žalovaný nepřihlíží k ceně motorového vozidla, které žalobkyně potřebuje. Žalobkyně odkázala na § 12 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. Lze se domnívat, že se žalobkyně zakoupí motorové vozidlo nové, aby tomuto ustanovení mohla vyhovět. Cena motorového vozidla, které potřebuje, je 500.000 Kč vč. DPH. Žalovaný nepřihlíží ani k dalším pomůckám, které žalobkyně používá a musí v motorovém vozidle přepravovat – viz § 9 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. Při stanovení výše příspěvku žalovaný vyšel z normativní instrukce, která je zčásti nepřiměřeně tvrdá, zčásti diskriminující osoby vyššího věku, a tak bezdůvodně snižuje výši příspěvku a nepřihlíží relevantně k majetkovým poměrům, ceně motorového vozidla ani k dalším pomůckám, které žalobkyně používá.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně požádala o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, prohlásil, že má majetek, v kalendářním měsíci se opakovaně dopravuje a je schopna řídit motorové vozidlo nebo být převážena motorovým vozidlem. V roce 2007 jí byl příspěvek na pořízení motorového vozidla přiznán. V četnosti dopravy žalobkyně uvedla 3× týdně nákupy a návštěvy příbuzných, 5× měsíčně návštěvy lékařů, kultura, práce u neziskové organizace, 8 × rekondice, lázně, rekreace, úřady. Žalobkyně doložila doklady o výši čtvrtletního příjmu a prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech své osoby a J. O.. V příloze žádosti žalobkyně uvedla, že žádá o částku 200.000 Kč, neboť nemůže užívat veřejnou hromadnou dopravu, musí zakoupit prostorný automobil vhodný pro přepravu na vozíku a pro naložení dalších kompenzačních pomůcek. Úřad práce požádal o posouzení zdravotního stavu žalobkyně u okresní správy sociálního zabezpečení. Z posudku OSSZ ze dne 31. 1. 2013 vyplynulo, že žalobkyně je osobou, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu zákona č. 329/2011 Sb. a její zdravotní stav nevylučuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Úřad práce následně dal žalobkyni možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a způsobu jejich zjištění. Poté provedl kalkulaci výše příspěvku v návaznosti na četnost dopravy do zaměstnání, na nákupy, k praktickému ošetřujícímu lékaři, k neurologovi, dále vyhodnotil výši příjmů rodiny a její úspory a celkové sociální a majetkové poměry a přiznal příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo ve výši 140.000 Kč. V odvolání žalobkyně uvedla, že potřebuje vzhledem ke svému zdravotnímu stavu prostorné vozidlo, jehož cena se pohybuje ve výši asi 500.000 Kč, rozhodnutí nezohledňuje nemožnost jiného způsobu dopravy a dostupnost služeb, přiznaná výše příspěvku umožní zakoupit pouze menší vozidlo, kde bude třeba provést dodatečnou úpravu za vyšší cenu, potřebuje prostor pro přepravu dalších kompenzačních pomůcek a žádá o přiznání příspěvku ve výši 200.000 Kč. Žalovaný odkázal na § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. a zjistil, že četnost dopravy není každodenní, příjem je asi dvojnásobek životního minima žalobkyně a společně posuzované osoby, úspory má rodina do 50.000 Kč, žalobkyně je vlastníkem motorového vozidla, jehož zbytková prodejní cena byla stanovena na asi 100.000 Kč. Žalovaný dospěl k závěru, že úřad práce přiznal příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo v souladu se zákonem a ve výši přiměřené zkoumaným kritériím. K námitce žalobkyně o četnosti dopravy žalovaný uvedl, že se s ní neztotožňuje, že žalobkyně se dopravuje motorovým vozidlem každodenně, a to

z jakéhokoliv důvodu. Je-li v zákoně č. 329/2011 Sb. v § 10 odst. 5 uvedeno, že výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, pak správní orgán rozhodující o nároku na příspěvek zkoumání této podmínky nemůže opomenout. Nelze tak zároveň dospět k závěru, že zkoumání, resp. snížení výše příspěvku z důvodu malé četnosti dopravování je diskriminační. K námitce o snížení částky o 50.000 Kč žalovaný uvedl, že dle předložené dokumentace úřadu práce a názoru ministerstva se jedná o polovinu zůstatkové prodejní ceny motorového vozidla, která byla stanovena ve výši 50.000 Kč, když žalobkyně zjišťovala, jakou částku obdrží při prodeji motorového vozidla, jehož je v současné době vlastníkem. Tato skutečnost byla ostatně v rozhodnutí žalovaného uvedena. Žalovaný tak přihlédl k celkovým majetkovým poměrům žalobkyně a zmínil, že žalobkyně může požádat o vrácení DPH. K námitce po započtení částky 50.000 Kč a zohlednění úspor a výše příjmů životního minima žalovaný uvedl, že z důvodu úspor ani výše příjmu při kalkulaci výše příspěvku tato výše nebyla snižována o žádnou částku a vycházel z plné výše příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, tedy z částky 200.000 Kč. K nákladům na bydlení při stanovení výše příspěvku nelze přihlídnout, neboť se zjišťuje životní minimum osob dle zákona č. 110/2006 Sb., kde náklady na bydlení nejsou zohledněny. K námitce přihlédnutí k ceně motorového vozidla (500.000 Kč) žalovaný uvedl, že k výši kupní ceny motorového vozidla nelze přihlídnout, neboť tuto podmínku jako rozhodnou zákon č. 329/2011 Sb. nestanoví. Žalovaný rovněž zvážil, že motorové vozidlo vybavené příslušenstvím pro přepravu osob na invalidním vozíku, včetně ližin a dalšího, lze pořídit i za cenu podstatně nižší, než uvádí žalobkyně. Žalovaný skutečně nepřihlédl k dalším pomůckám, které snad žalobkyně používá a přepravuje motorovým vozidlem. Podmínku podle § 9 odst. 5 písm. b) zákona č. 329/2011 Sb. žalovaný považoval za podmínku pro poskytnutí příspěvku, tedy pro vznik nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku, nikoliv za podmínku pro stanovení výše příspěvku. Žalovaný nesouhlasil s tím, že postupoval na základě protiprávní normativní instrukce, naopak vycházel ze zákonem stanovených podmínek.

[4] V replice žalobkyně uvedla, že žalovaný požaduje každodenní dopravování pro přiznání maximální výše příspěvku. Osoby, které, pokud jsou plnoleté, pobírají invalidní nebo starobní důchod, a tudíž pokud je žadatelem příspěvku osoba zletilá, jedná se o diskriminaci z důvodu věku, neboť ani žalovaný nezprostředkuje takové osobě zaměstnání, do kterého by se mohla denně dopravovat, ač zprostředkování zaměstnání je jednou z jeho hlavních činností. Požadovaná četnost dopravy 100 % je pro osobu, která má invalidní důchod z důvodu nepříznivého zdravotního stavu nebo starobní důchod podle § 61a zákona č. 155/1995 Sb. (přeměněna invalidního důchodu na starobní) absurdní, když je přitom ještě požadováno každodenní dojíždění do zaměstnání. Nezletilé osoby však mohou být každodenně dopravovány do školních nebo předškolních zařízení. Je-li v zákoně č. 329/2002 Sb. v § 10 odst. 5 uvedeno, že výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, je u osoby, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo má hlubokou mentální retardaci, rozhodnutí nepřiměřeně tvrdé, neboť ani v citovaném zákoně není požadavek na maximální četnost dopravy 100 % takto stanovena. Uvedenou četnost

dopravy žalobkyně považuje za dostatečnou pro přiznání maximální výše příspěvku 200.000 Kč. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že snížení vypočtené částky bylo sníženo o polovinu prodejní ceny vozidla, které žalobkyně v době podání žádosti o příspěvek vlastnila. Informace, kterou žalobkyně podala zaměstnankyni žalovaného, zněla jinak, přesto je toto snížení bezdůvodné, ač žalovaný uvádí, že bylo přihlédnuto k jejím majetkovým poměrům. Na druhé straně žalovaný uvádí, že při kalkulaci příspěvku jeho výše nebyla snižována z důvodů úspor ani výše příjmu a bylo vycházeno z plné výše příspěvku na pomůcku, tedy z částky 200.000 Kč. Zde tedy žalovaný usuzuje, že jeho příjmy a majetkové poměry žalobkyně nejsou na takové výši, aby byl příspěvek snižován. K vyjádření žalovaného, že nelze přihlížet k ceně motorového vozidla ani k dalším pomůckám a že potřebné motorové vozidlo lze pořídit za podstatně nižší cenu, žalobkyně uvedla, že když se sečte prodejní cena automobilu, který vlastnila (100.000 Kč), výše příspěvku (140.000 Kč), který jí byl přiznán a úspory (20.000 Kč), dostane se k částce 260.000 Kč. Od této částky je nutno odečíst cenu povinného ručení a havarijního pojištění, povinnou výbavu automobilu, bez které motorové vozidlo nelze používat, a protože se musí přepravovat i v zimním období, bude potřebovat i zimní pneumatiky (vše celkem za asi 35.000 Kč). Konečná částka, která zbude na zakoupení motorového vozidla, je příspěvek (140.000 Kč) plus její zbylé prostředky (85.000 Kč), to se rovná 225.000 Kč. Za tuto částku nové motorové vozidlo s minimální výškou zadních dveří 1,30 m (aby jimi mohla projet na elektrickém invalidním vozíku) nekoupí, byť počítá cenu bez DPH. K ceně i k dalším pomůckám, které žalobkyně používá, je nutno přihlížet, aby dostála § 12 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. a nemusela poměrnou část příspěvku vrátit, pokud by stanovenou dobu 120 měsíců nemohla používat motorové vozidlo z důvodu, že nemůže používat potřebné pomůcky.

[5] V doplnění žaloby žalobkyně namítala, že nezákonnost předmětného rozhodnutí shledává v pochybení žalované, která nesprávně posoudila otázky vyplývající z hmotného práva, když přiznala žalobkyni příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo toliko ve výši 140.000 Kč, ačkoliv žalobkyně splňuje kritéria pro přiznání tohoto příspěvku v jeho maximální výši, tj. v částce ve výši 200.000 Kč. Tímto postupem žalovaný nesprávně interpretoval a následně aplikoval příslušná ustanovení hmotného práva, konkrétně § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. Tímto postupem došlo rovněž k překročení mezí správního uvážení. Zákonem umožněný myšlenkový postup v rámci správní úvahy žalovaného není v napadeném rozhodnutí blíže rozveden, nelze proto tento postup žalovaného považovat za souladný s pravidly logického usuzování, kdy premisy takového úsudku nebyly zjištěny řádným procesním postupem a na podkladě dostatečně zjištěného skutkového a právního stavu. Žalovaný svým správním uvážením nerespektoval smysl a účel zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Tento zákon má primárně sloužit k právní jistotě občanů a zároveň má přispívat ke zvýšení dostupnosti pomůcek pro osoby se zdravotním postižením. Přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo v maximální výši žalovaným měl sloužit ke zmírnění sociálních důsledků zdravotního postižení žalobkyně a k podpoře jejího sociálního začleňování do společnosti. U žalobkyně by potřeba zakoupení prostornějšího vozidla, neboť původní vozidlo tov. zn. Renault Kangoo již nevyhovovalo zdravotním potřebám žalobkyně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak nepřihlédl

k pořízovací ceně motorového vozidla, které žalobkyně vzhledem ke svému postižení potřebuje. Cena takového vozidla se pohybuje okolo 500.000 Kč. Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně skutečně potřebuje pro své účely větší automobil, žádným způsobem nepřihlédl k pořízovací ceně tohoto většího vozidla, což v porovnání s menšími vozidly znamená pro žalobkyni výdaj mnohonásobně vyšší. V tomto směru je napadené rozhodnutí vnitřně rozporné, neboť argumentace žalovaného neodpovídá výši přiznaného příspěvku. Přiznaná výše příspěvku na zvláštní pomůcku by žalobkyni sice postačovala na úhradu celé kupní ceny menšího vozidla, nicméně toto řešení je pro žalobkyni zcela bez významu. Žalobkyně, která se v současnosti pohybuje pouze na elektrickém invalidním vozíku, se technicky nevejde do malého vozidla, neboť ne každá výška vozidla je přizpůsobena pro osoby tělesně postižené sedící na vozíku. Navíc ve vozidle musí být prostor i pro kompenzační pomůcky žalobkyně, tedy pro flexi rampu, zvedací plošinu a ližiny, když zmíněné příslušenství musí žalobkyně vždy vozit s sebou. Žalobkyně potřebuje prostorné vozidlo zejména proto, že již není schopna sama se, a to ani s pomocí druhé osoby, přemístit na sedadlo běžného osobního automobilu bez nebezpečí úrazu. Zdravotní stav žalobkyně je natolik vážný, že je nezbytné, aby byla přepravována sedící na elektrickém invalidním vozíku, aniž by muselo dojít k přesunu žalobkyně z invalidního vozíku na sedadlo vozidla. K důkazu navrhla žalobkyně svou účastnickou výpověď, svědeckou výpověď jejího druha a zdravotní záznam, který je založen v soudním spise na č. I. 40. Žalovaný při rozhodnutí nepřihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně je handicapovaná a v současné době závislá na svého druha. Vadou napadeného rozhodnutí je i to, že nezohledňuje dostupnost veřejné hromadné dopravy v místě bydliště žalobkyně, autobusy nejsou bezbariérové, v běžných linkových autobusech není prostor pro invalidy a žalobkyně nemá žádnou jinou alternativu, jak by se mohla dostat ještě k lékaři nebo za účelem plnění jiných aktivit mimo své bydliště. Žalobkyně je na dopravním vozidle závislá i během zimních měsíců, kdy se prostřednictvím vozidla pohybuje i za účelem ošetření u praktického lékaře v místě bydliště, neboť kolečka na invalidním vozíku nejsou schopna projet sněhem a žalobkyně se fakticky nemůže dostat z místa bydliště. Žalobkyně se nemůže přepravovat ani prostřednictvím zdravotní dopravní služby. Lékař žalobkyně ordinuje pouze dva dny v týdnu, v případě akutního onemocnění nebo jiného nezbytného poskytnutí zdravotních služeb musí žalobkyně za lékařem dojíždět. Žalobkyně dále navštěvuje kožního lékaře v Olomouci, podstupuje mamografické vyšetření ve Fakultní nemocnici Olomouc, jednou ročně navštěvuje očního lékaře, chodí na pravidelné gynekologické prohlídky ke svému lékaři v Litvli, rovněž na pravidelné prohlídky k zubnímu lékaři. Kritérium četnosti dopravy není naplněno v tomto rozsahu, aby mohl být žalobkyni přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku v maximální výši stanovené zákonem. Žalobkyně je aktivní členkou několika spolků, do kterých pravidelně dojíždí, žalobkyně chce a má zájem pracovat, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu se jí nedostává žádných pracovních nabídek a příležitostí. Nicméně tato okolnost nemůže být žalobkyni přičítána k její tíži. K důkazu žalobkyně navrhla, ať si soud vyžádal z úřadu práce zprávu, jaká je aktuální nabídka vhodných pracovních míst pro zdravotně postižené osoby. Napadené rozhodnutí vycházelo z diskreční pravomoci žalovaného, kdy se mu nepodařilo při rozhodování volné úvahy optimálně využít. Diskreční pravomoc může být chápána jako otevřený prostor pro libovůli správního orgánu. Správní úřad

je vždy vázán základními principy správního řízení. Napadeným rozhodnutím došlo k narušení principu právní jistoty žalobkyně, neboť právní orgán má dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu.

[6] V doplnění vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že zákon č. 329/2011 Sb. ani vyhláška č. 388/2011 Sb. neobsahují žádná kritéria, při jejichž splnění by měl žadatel příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo nárok na maximální výši 200.000 Kč. Výše se jednoznačně odvíjí od četnosti dopravování se motorovým vozidlem, od příjmových a majetkových poměrů oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných. Za majetkové poměry je třeba považovat nejen úspory, ale i disponibilní nemovitý a movitý majetek, případně jeho hodnotu na trhu atd. Podle zákona o pomoci v hmotné nouzi (§ 15 – hodnota movitého a nemovitého majetku vychází z jeho zjištěné ceny, kterého lze využít ihned, popř. po určité době pro zvýšení příjmu, a to jak krátkodobě tak i dlouhodobě). Úvaha žalobkyně o překročení mezí správní úvahy žalovaným je tak zcela nepřípadná, neboť žalovaný uvažoval pouze v těchto zákonem stanovených mezích. K námitkám o nepřihlédnutí k pořizovací ceně motorového vozidla, k tomu, že je žalobkyně handicapovaná a plně závislá na pomoci svého druha a dostupnosti hromadné dopravy v místě bydliště žalobkyně, žalovaný uvedl, že zákon č. 329/2011 Sb. pořizovací ceně motorového vozidla, které hodlá žalobkyně zakoupit a rovněž dostupnost hromadné dopravy bydliště, nepovažuje za kritérium pro stanovení výše příspěvku. Ke skutečnosti, že žalobkyně je handicapovaná, žalovaný přihlédl v rozhodnutí, a proto jí byl příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo přiznán.

[7] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

[8] Žádostí podanou 3. 1. 2013 žalobkyně požádala o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. V žádosti žalobkyně uvedla společně posuzovanou osobu a četnost dopravy 3× týdně nákupy a návštěvy příbuzných, 5× měsíčně návštěvy lékařů, kultura, práce v neziskové organizaci, 8 × ročně a rekondice, lázně, rekreace, úřady. V příloze k žádosti požádala o poskytnutí příspěvku v maximální možné výši 200.000 Kč, protože nemůže používat veřejnou hromadnou dopravu, která není přístupná pro imobilní osoby; musí zakoupit prostorný automobil vzhledem k postižení a není ani s pomocí druhé osoby schopna se přemístit na sedadlo běžného osobního automobilu bez nebezpečí úrazu, je přepravována v automobilu přímo na elektrickém invalidním vozíku; v zimním období musí používat k přepravě automobil i v bydlišti, k návštěvě lékaře, nákupu atd. Elektrický invalidní vozík, který používá, nelze bezpečně ovládat, již při jízdě na minimální sněhové pokrývce (obec Luká je v nadmořské výšce 500 m); již nyní musí počítat s prostorem na kompenzační pomůcky, na delší pobyty – lázně, rekondiční nebo jednodenní cesty musí přepravovat s sebou ještě další pomůcky, nyní například zvedák, nájezdové ližiny, které vyžadují další prostor v automobilu; onemocnění, které je příčinou jejího

postižení, je progresivní a její zdravotní stav se zhoršuje, s postupem času bude s sebou potřebovat ještě další pomůcky, automobil musí používat 10 let, než může požádat o příspěvek na nákup dalšího (většího) automobilu. V dokladu o výši čtvrtletního příjmu žalobkyně uvedla příjem invalidního důchodu III. stupně a vdovského důchodu v celkové výši 10.517 Kč. V prohlášení o sociálních a majetkových poměrech žalobkyně uvedla cenu vlastněného motorového vozidla 100.000 Kč, vklady na účtech 20.000 Kč. Ocenění vozidla bylo provedeno na základě odhadu Auta z EU s. r. o. Z prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech J. O. je uveden jako majetek hotovost 2.000 Kč, jiný majetek tato osoba nevlastnila; žádné příjmy v dokladu nebyly uvedeny.

[9] Podle úředního záznamu ze dne 15. 2. 2013 se žalobkyně dopravuje nejméně 1× týdně do zaměstnání (jedná se o neziskové organizace Speranza 2005 a Asociace muskulárních dystrofií v ČR) a 3× týdně na nákupy, je na invalidním vozíku, ztížená využitelnost veřejné dopravy. Na základě telefonického dotazu 11. 2. 2013 u ošetřujícího lékaře bylo potvrzeno, že žalobkyně se k němu dopravuje 1× až 2× měsíčně, totéž bylo zjištěno telefonicky u neuroložky. Podle úředního záznamu správní orgán přihlédl k četnosti dopravování se do zaměstnání a k lékaři a stanovil využitelnost 180.000 Kč. Celkový příjem v rodině 10.517 Kč, životním minimum v rodině 5.970 Kč, úspory má rodina do 50.000 Kč. U životního minima a úspor bylo započítáno pokaždé 200.000 Kč. Sečteno $180.000 \text{ Kč} + 2 \times 200.000 \text{ Kč} = 580.000 \text{ Kč}$, $580.000 \text{ Kč} / 3 = 193.300 \text{ Kč}$. Nemovitý majetek, úspory 20.000 Kč. Movitý majetek – motorové vozidlo, zůstatková cena 100.000 Kč, u pana O. úspory 2.000 Kč. $193.300 \text{ Kč} - 50.000 \text{ Kč}$ (odečteno za motorové vozidlo) rovná se 143.300 Kč, zaokrouhleno 140.000 Kč.

[10] Rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Olomouci ze dne 15. 2. 2013 byl žalobkyni přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo ve výši 140.000 Kč. V odůvodnění byl uveden zdravotní stav žalobkyně, v seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí bylo uvedeno stanovení výše příspěvku na 140.000 Kč, další odůvodnění v rozhodnutí absentuje.

[11] K odvolání žalobkyně přiložila komunikaci s API CZ s. r. o., podle které zvedací plošiny se pohybují od 175.000 Kč, flexi rampa 208.000 Kč, ceny jsou uvedeny za vozy vhodné pro úpravu s tím, že ceny jsou včetně montáže a DPH. V odvolání žalobkyně uvedla, že rozhodnutí nezohledňuje zdravotní postižení, dostupnost jiné dopravy, její dostupnost služeb, neodpovídá ceně potřebného vozidla a úprav a prostoru na kompenzační pomůcky.

[12] V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl procesní postup a k námitkám žalobkyně odkázal na § 9 odst. 2 a § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. Žalovaný nezpochybnil zdravotní postižení, které odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku motorové vozidlo. Uvedl, že je pravdou, že žalobkyně potřebuje k přepravě větší automobil k přepravě na invalidním vozíku a uvedl, že žalobkyně se dopravuje 1× týdně do zaměstnání, 3x týdně na nákupy a 1 až 2× měsíčně k lékaři. Tato četnost dopravy neodůvodňuje přiznání nejvyšší částky na zvláštní příspěvek – motorové vozidlo, jelikož četnost dopravy není 100 % (nejedná se o každodenní dojíždění). Proto úřad práce stanovil částku 193.300 Kč jako možnou nejvyšší (od

kteřé odečetl 50.000 Kč jako možnou použitelnou po prodeji starého motorového vozidla). Ze spisové dokumentace je zřejmé, že žalobkyně vlastní motorové vozidlo a jeho zůstatková hodnota je 100.000 Kč. Lze předpokládat, že při pořízení nového automobilu žalobkyně starý automobil prodá a může tedy částku z prodeje využít k nákupu nového automobilu. Žalobkyně pobírá invalidní důchod III. stupně (10.517 Kč) a uvedla, že má úspory 50.000 Kč. Životní minimum v rodině je 5.970 Kč. S přihlédnutím ke všem těmto příjmovým a majetkovým poměrům žalobkyně a k četnosti dopravování je přiznaná částka ve stanovené výši odpovídající. K žádosti žalobkyně, kterou hodlá podat, na dodatečnou úpravu motorového vozidla, žalovaný sdělil, že toto je právo žalobkyně si o příslušnou sociální dávku požádat. Žalovaný uvedl, že je zcela na uvážení prvoinstančního správního orgánu stanovit výši příspěvku za zvláštní pomůcku – motorové vozidlo s přihlédnutím ke všem zákonem stanoveným podmínkám (četnosti dopravy, k příjmu účastníka řízení, příjmům osob společně posuzovaných, sociálním a majetkovým poměrům).

[13] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[14] Podle § 9 odst. 5 písm. b) zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsahu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím; přitom se přihlíží i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám a předmětům, které osoba využívá.*

[15] Podle § 9 odst. 6 zákona č. 329/2011 Sb. *je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla, je rovněž podmínkou, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být převážena motorovým vozidlem; splnění podmínky opakovaného dopravování prokazuje žadatel čestným prohlášením.*

[16] Podle § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. *ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí na stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla činí 200 000 Kč.*

[17] V první řadě se soud zabýval přezkoumatelností napadeného rozhodnutí žalovaného, které tvoří s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden celek. Žalobkyně v doplnění žaloby namítala, že *zákonem umožněný myšlenkový postup v rámci správní úvahy žalovaného není v napadaném rozhodnutí blíže rozveden, nelze proto tento postup žalovaného považovat za souladný s pravidly logického usuzování, kdy premisy takového úsudku nebyly zjištěny řádným procesním*

postupem a na podkladě dostatečně zjištěného skutkového a právního stavu. K nepřezkoumatelnosti je povinen soud přihlédnout i ex offio (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, čj. 2 Azs 23/2003-39, Sb. NSS 272/2004, jestliže účastník v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nenamítá vady řízení uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., soud přihlédne z úřední povinnosti k existenci takových vad jen za předpokladu, že jsou bez dalšího patrné ze správního spisu a zároveň se jedná o vady takového charakteru a takové míry závažnosti, že brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů.)

[18] Odůvodnění napadených rozhodnutí je skutečně velmi kusé, což by nebylo na překážku jeho přezkoumání, pokud by obsahovalo dostatečně důvody rozhodnutí a úvahy, které vedly správní orgán k přiznání příspěvku ve výši 140.000 Kč. Soud ověřil ze správního spisu, že správní orgány vzaly v úvahu úspory žalobkyně ve výši 50.000 Kč a přitom žalobkyně v žádosti uvedla 20.000 Kč. Dále správní orgány neuvedly v napadených rozhodnutích všechny důvody dopravy žalobkyně, četnost dopravy, potřebu dalších pomůcek, cenu nového vozidla v návaznosti na dobu jeho použití ve vztahu k § 12 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. a nevypořádaly se s tvrzeními žalobkyně v těchto bodech, což žalobkyně vše uvedla v žádosti a v příloze žádosti. Správní orgány se rovněž nevypořádaly s účelem zákona ve vztahu k souzené věci. Podle setrvalé judikatury správních soudů nelze nahradit úvahy, které mají být obsahem správních rozhodnutí, argumentací ve vyjádření k žalobě, tuto vadu nezhojí ani výpočet provedený v souzené věci v úředním záznamu bez dalšího vysvětlení, zásadně musí být úvahy obsahem alespoň jednoho ze správních rozhodnutí (správního orgánu I. nebo II. stupně).

[19] Správní orgány použily pro výpočet v úředním záznamu chybnou částku úspor (50.000 Kč namísto žalobkyní tvrzených 20.000 Kč), a to mělo dle tohoto záznamu vliv na vypočtený příspěvek. Podle § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. stíhá správní orgány povinnost přihlédnout k celkovým sociálním a majetkovým poměrům.

[20] Správní orgány se nijak nevypořádaly s tím, zda za přiznanou částku je reálně možné zakoupit motorové vozidlo použitelné žalobkyní – s ohledem na elektrický invalidní vozík a pomůcky, které jsou nutné pro dopravení invalidního vozíku do motorového vozidla, případně zohlednit, zda jsou takové pomůcky pro naložení vozíku s žalobkyní třeba. Ustanovení § 9 odst. 5 písm. a) zákona č. 329/2011 Sb. správním orgánům ukládá, aby vyhodnotit podmínky přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku tak, že tato pomůcka umožní žadateli sebeobsluhu nebo potřebuje mj. k získávání informací, styku s okolím, vzdělávání; přitom musí správní orgány přihlédnout i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám, a předmětům, které tato osoba používá, což v odůvodnění napadených rozhodnutí uvedeno není.

[21] Správní orgán byl vázán i § 9 odst. 6 zákona č. 329/2011 Sb. a byl povinen vyhodnotit podmínku opakovanosti dopravy, kterou nijak blíže nezdůvodnil. Jinými slovy, správní orgány mají odůvodnit, zda žalobkyni přiznaný příspěvek postačuje na to, aby vůbec vozidlo pořídila a dopravovala se z důvodů jí uváděných

(čili jde o zahrnutí teleologického výkladu a zohlednění účelu zákona). Soud poukazuje i na to, že mezi základní hodnoty patří i důstojnost (podle čl. 1 odst. 1 Listiny základních práv a svobod *lidé jsou svobodní a rovni v důstojnosti i v právech*). Správní orgány nijak konkrétně a relevantně neodůvodnily to, že při četnosti cest uváděných žalobkyní je důvodné přiznat nižší výši příspěvku. Žalobkyně v žádosti o příspěvek uvedla, že se dopravuje 3× týdně nákupy a návštěvy příbuzných, 5× měsíčně návštěvy lékařů, kultura, práce v neziskové organizaci, 8× ročně rekondice, lázně, rekreace, úřady, a poukázala na geografickou polohu a vybavenost svého bydliště. Pokud žalobkyně cestuje asi 4 - 5 x týdně ze svého bydliště, nemusí se četností fakticky lišit od každodenního dojíždění do školy či zaměstnání. Ohodnocení závažnosti důvodů cest v napadených rozhodnutích absentuje. Přitom podle § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. je povinen správní orgán k četnosti a důvodům dopravy přihlídnout a toto také v rozhodnutí konkrétně odůvodnit. Jak vyplývá ze smyslu a kontextu shora citovaných zákonných ustanovení, aby byl naplněn smysl a účel zákona, je třeba zohlednit i cenu vozidla a pomůcek nutných pro jeho užití.

[22] Protože napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, nemohl soud vyhodnotit, zda šlo o užití správního uvážení v rámci jeho mezí či nedošlo k jeho zneužití, a zda se nachází v oblasti, kdy napadené rozhodnutí z těchto hledisek ve smyslu § 78 odst. 1 věta druhá pro nezákonnost přezkoumává či nikoliv.

[23] Soud předesílá, že nijak neprejudikuje rozhodnutí ve věci samé, ani nevyslovuje žádný závazný právní názor ve věci samé, pouze zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.

[24] Ustanovené zástupkyni žalobkyně soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za zastupování, spočívající v odměně za tři úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 2 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za převzetí věci, doplnění žaloby a účast na jednání soudu, celkem 3 x 1.000 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 900 Kč. K celkové částce 3.900 Kč náleží podle § 35 odst. 8 s. ř. s. daň z přidané hodnoty ve výši 819 Kč. Celková odměna za zastupování činí 4.719 Kč. Pro úplnost soud dodává k požadované aplikaci § 12a odst. 1 citované vyhlášky, že se v soudním řízení správním nepoužije.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 30. 3. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně